

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997
privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, precum
și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

Având în vedere că prin Legea nr. 109/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 7 mai 2009, România a ratificat Protocolul opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984;

luând în considerare că prin ratificarea Protocolului opțional, România și-a asumat obligația de a înființa, la nivel național, Mecanismul Național de Prevenire a Torturii în vederea consolidării protecției persoanelor private de libertate în locurile de detenție și că termenul pentru înființarea acestui Mecanism în România a fost de 3 ani de la data ratificării Protocolului opțional, precum și faptul că Statul Român a obținut două prelungiri succesive ale termenului de implementare a Protocolului opțional, astfel încât în prezent, termenul limită este august 2014;

ținând cont de împrejurarea că în anul 2013, a fost aprobat de Guvernul României Memorandumul cuprinzând reafirmarea soluției legislative privind preluarea atribuțiilor Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, de către o autoritate independentă deja existentă, și anume, Avocatul Poporului;

având în vedere că, în aplicarea art. 2 din Legea nr. 109/2009, pentru respectarea Protocolului opțional ratificat, se impune crearea cadrului normativ

intern care să asigure funcționarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, în condițiile prevăzute de Protocolul opțional;

văzând situația extraordinară reprezentată, pe de o parte, de necesitatea îndeplinirii de către România a obligației asumate prin ratificarea în anul 2009 a Protocolului opțional și, pe de altă parte, de apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor aflate în locuri de detenție, măsuri de natură a ajuta Statul român să evite eventualele critici/recomandări cuprinse în Rapoartele Mecanismului de Cooperare și Verificare pentru România (MCV), ale Subcomitetului ONU privind Prevenirea Torturii și altor Pedepse sau Tratamente Crude (SPT) și ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CTP);

având în vedere că extinderea competențelor instituției Avocatul Poporului în materia contenciosului constituțional, contenciosului administrativ și a recursului în interesul legii nu a fost însoțită de măsuri concomitente de suplimentare a personalului, situație care a condus la un deficit de personal, și implicit, la încărcarea personalului de specialitate existent cu noi sarcini;

ținând seama de faptul că la atribuțiile anterioare se adaugă cele specifice Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție, măsurile preconizate prin adoptarea ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, sunt menite să contribuie la asigurarea funcționării eficiente a activității întregii instituții pentru realizarea intereselor generale pe care aceasta le ocrotește, în condițiile în care activitatea de prevenire a torturii urmează a fi desfășurată, de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență și până la 1 ianuarie 2015, de personalul de specialitate existent; în caz contrar, înființarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție, neînsoțită de minima suplimentare a personalului și de reorganizarea structurii instituției Avocatul Poporului, ar conduce la perturbarea profundă a activității acesteia;

ținând seama că situația extraordinară și caracterul urgent ale demarării activității de prevenire a torturii în locurile de detenție impun o serie de măsuri pregătitoare menite să asigure constituirea și funcționarea structurilor din cadrul instituției Avocatul Poporului, care efectuează vizitele anunțate sau inopinate în locurile de detenție, prin îndeplinirea activităților specifice Mecanismului de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție de către personalul existent al instituției Avocatul Poporului, precum și prin selectarea specialiștilor, colaboratorilor externi și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale a căror prezență în cadrul echipelor de vizitare este absolut necesară;

luând în considerare faptul că implementarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție impune autorităților române luarea măsurilor necesare pentru asigurarea adoptării de urgență a modificărilor Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în ansamblul său, sub aspectul completării atribuțiilor și a modului de exercitare a acestora: reconfigurarea structurii organizatorice, suplimentarea adecvată a bugetului instituției și a personalului acesteia atât la nivel central cât și la nivel teritorial, precum și atribuirea unui sediu corespunzător desfășurării activității;

observând că în cadrul instituției Avocatul Poporului, funcționează *de facto* o structură care îndeplinește atribuțiile privind controlul de constituționalitate, contenciosul administrativ și recursul în interesul legii. Constituirea Serviciului contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare se impune ca o măsură necesară pentru a delimita sarcinile personalului de specialitate din cadrul instituției Avocatul Poporului și eficientiza activitatea acesteia, cu atât mai mult cu cât în structura instituției va fi integrat un nou domeniu de activitate, cu atribuții specifice privind prevenirea torturii;

observând jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia ordonanțele de urgență nu pot afecta instituțiile fundamentale ale statului – cu privire la oricare din componentele care definesc regimul juridic al acestora: structura organizatorică, funcționarea, competențele, resursele materiale și financiare, numărul și statutul personalului, salarizarea, categoria de acte juridice pe care le adoptă etc., însă pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin. Referitor la domeniile care pot fi reglementate prin ordonanță de urgență, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că ”se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că «nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale» și că «nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică». În celelalte domenii prevăzute de text, cum este cazul în speță, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate dacă «afectează», dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin” (Decizia nr. 55/2014, Decizia nr. 94/2011 și Decizia nr. 1189/2008). Prin modificările propuse prin prezentul act normativ nu este afectat regimul juridic al instituției Avocatul Poporului în înțelesul dezvoltat de jurisprudența Curții Constituționale. Astfel, în ceea ce privește structura organizatorică se urmărește, în primul rând, integrarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție ca domeniu de activitate în cadrul instituției Avocatul Poporului și în al doilea rând, eficientizarea funcționării instituției în ansamblul ei. Pe cale de consecință, toate dispozițiile prezentului act normativ au efecte pozitive, cum ar fi: pe plan internațional, se îndeplinesc obligațiile asumate de România; pe plan intern, contribuie la îmbunătățirea activității instituțiilor care au în subordine locuri de detenție și a celor ce constituie locuri de detenție în sensul Protocolului, și respectiv, în domeniul protecției drepturilor omului, prin

activitatea specifică desfășurată de Mecanismul Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție;

văzând recomandările cuprinse în Raportul Comisiei Europene Împotriva Rasismului și Intoleranței – ECRI, publicat în data de 3 iunie 2014, și anume: sporirea resurselor disponibile pentru Avocatul Poporului și luarea măsurilor ca fondurile repartizate Avocatului Poporului să fie suficiente pentru a asigura o mărire a personalului;

ținând seama de necesitatea ca cetățenii aparținând minorităților naționale cu o pondere în unitățile administrativ teritoriale de peste 20% din numărul locuitorilor să beneficieze efectiv de protecția drepturilor și libertăților cetățenești, prin mijloacele legale aflate la dispoziția Avocatului Poporului prin Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

în considerarea art. 10 pct. (2) din Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg, la 1 februarie 1995, ratificată de România prin Legea nr. 33/1995, potrivit căruia „în ariile locuite tradițional sau în număr substanțial de persoane aparținând minorităților naționale, dacă aceste persoane solicită acest lucru și acolo unde această cerere corespunde unei nevoi reale, părțile se vor strădui să asigure, în măsura posibilului, condiții care să permită folosirea limbii minoritare în raporturile dintre aceste persoane și autoritățile administrative” și în conformitate cu pct. 64 din Raportul explicativ, anexă la Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, potrivit căruia „Această prevedere nu reglementează toate relațiile dintre indivizii aparținând unei minorități naționale și autoritățile publice. Într-adevăr, nu sunt vizate decât autoritățile administrative. Acest din urmă termen trebuie totuși înțeles în sens larg, ca înglobând, de pildă, instituția ombudsman-ului”. Or, scopul instituției Avocatul Poporului este acela de a media între autoritățile administrative și cetățeni, inclusiv cei aparținând minorităților naționale;

având în vedere necesitatea eliminării riscului nerespectării obligației asumate de România prin ratificarea Protocolului opțional, precum și cerința asigurării funcționalității instituției Avocatul Poporului, se impune adoptarea acestor măsuri în regim de urgență;

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. – Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 277 din 15 aprilie 2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, denumit în continuare *Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție*, îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție, în sensul Protocolului opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009, denumit în continuare *Protocol opțional*.”

2. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. - Autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu și la vizitele anunțate sau inopinate pe care aceasta le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție, acordându-i sprijin pentru exercitarea atribuțiilor sale”.

3. La articolul 9, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin.(5), cu următorul cuprins:

„(5) Perioada de îndeplinire a funcției de Avocat al Poporului constituie vechime în magistratură și vechime în specialitate juridică”.

4. La articolul 10 alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

„e) prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție”.

5. La articolul 13 alineatul (1), după litera a) se introduc trei noi litere, lit.a¹) - a³), cu următorul cuprins:

„a¹) coordonează activitatea de prevenire a torturii în locurile de detenție, desfășurată prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție;

a²) aprobă rapoartele de vizită întocmite în cadrul activității de prevenire a torturii;

a³) aprobă recomandările care însoțesc rapoartele de vizită întocmite în cazurile în care, în urma vizitelor efectuate, sunt sesizate neregularități”.

6. La articolul 14, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor fizice, a societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a asociațiilor sau a altor persoane juridice, precum și inopinat, prin efectuarea vizitelor în locurile de detenție, potrivit legii”.

7. La articolul 15, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Cetățenii aparținând minorităților naționale, cu domiciliul sau reședința în unități administrativ teritoriale în care au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, pot prezenta petiții în limba maternă și primesc răspuns în limba română și în limba maternă”.

8. După articolul 17 se introduce un nou articol, art. 17¹, cu următorul cuprins:

„Art. 17¹. - (1) Conducerea locurilor de detenție prevăzute la art. 29² este obligată să permită, fără nicio restricție, persoanelor care sunt private de libertate în baza unei decizii a unei autorități să se adreseze, în orice mod, instituției Avocatul Poporului cu privire la lezarea drepturilor și libertăților lor, cu excepția restrângerilor legale.

(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor ce revin instituției Avocatului Poporului, administrația locurilor de detenție prevăzute la art. 29² este obligată să asigure accesul Avocatului Poporului, adjunctului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, precum și a reprezentanților instituției, fără nici o restricție, în toate locurile de detenție supuse monitorizării, pentru efectuarea vizitelor, anunțate sau inopinate, precum și a anchetelor dispuse în vederea soluționării petițiilor primite.

(3) Petițiile cu privire la actele de tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție se soluționează, în funcție de problematica sesizată, de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție în colaborare cu celelalte structuri ale instituției Avocatul Poporului.

(4) Prevederile prezentei legi sunt puse la dispoziție persoanelor private de libertate, în limba română sau în limba pe care o înțeleg, imediat după primirea în locurile de detenție”.

9. La articolul 20, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Avocatul Poporului și adjuncții acestuia au acces, în condițiile legii, la informațiile clasificate deținute de autoritățile publice, în măsura în care le consideră necesare pentru soluționarea petițiilor care i-au fost adresate, precum și a sesizărilor din oficiu și vizitelor anunțate sau inopinate pe care le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție”.

10. La articolul 21, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin.(3), cu următorul cuprins:

„(3) Recomandările Avocatului Poporului în Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție emise în cazul constatării unor neregularități, au ca scop înlăturarea acestora, îmbunătățirea tratamentului și a condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate, prevenirea torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante”.

11. La articolul 29, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului care își au sediul sau desfășoară activitățile de audiență în unitățile administrativ teritoriale în care cetățeni aparținând minorităților naționale au pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, asigură și folosirea limbii minorităților naționale respective, în scris și oral, în relațiile cu petiționarii.

12. După Capitolul IV - Atribuțiile Avocatului Poporului, se introduce un nou capitol, Capitolul IV¹ – Activitatea în Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, alcătuit din art. 29¹ - 29¹⁹, cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹

Activitatea în Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Secțiunea 1 – Dispoziții generale

Art. 29¹ - (1) Instituția Avocatul Poporului este singura structură națională desemnată să exercite atribuțiile prevăzute de Protocolul opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

(2) În sensul prezentei legi, prin Subcomitetul de prevenire se înțelege Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante, înființat prin Protocolul opțional.

Art. 29² - (1) În înțelesul prezentei legi, prin loc de detenție se înțelege orice loc în care persoanele sunt private de libertate în baza unei decizii a unei autorități, la cererea acesteia sau cu acordul expres ori tacit al acesteia.

(2) Privare de libertate înseamnă orice formă de detenție sau închisoare ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de reținere pe care nu îl

poate părăsi după voia sa, prin decizia oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură.

(3) În sensul prezentei legi sunt locuri de detenție, sau după caz, locuri în care instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile privind prevenirea torturii, după cum urmează:

- a) penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital;
- b) centrele educative, centrele de detenție;
- c) centrele de reținere și arestare preventivă;
- d) serviciile de tip rezidențial pentru minorii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal;
- e) spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie;
- f) centrele de tranzit;
- g) centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică, aflate în subordinea și administrarea Inspectoratului General pentru Imigrări;
- h) centrele speciale de primire și cazare a solicitanților de azil aflate în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, având regimul juridic al zonei de tranzit;
- i) centrele în care se acordă servicii de asistență pentru consumatorii de droguri, în regim închis;
- j) orice alt loc care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) sau face parte din sistemul de sănătate sau sistemul de asistență socială.

Secțiunea a 2-a – Atribuțiile Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Art. 29³ – Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție monitorizează în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a

pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora, prin:

- a) vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție în scopul verificării condițiilor de detenție și a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate;
- b) formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate;
- c) formularea de propuneri de modificare și completare privind legislația în domeniu sau observații privind inițiativele legislative existente în domeniu, în condițiile art. 27 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;
- d) întocmirea proiectului părții componente referitoare la prevenirea torturii a raportului anual de activitate al Avocatului Poporului;
- e) formularea de propuneri și observații privind elaborarea, modificarea și completarea de strategii și politici publice în domeniul prevenirii torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, în condițiile legii;
- f) menținerea legăturii cu Subcomitetul de prevenire;
- g) analizarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea, sub conducerea Avocatului Poporului, a programelor internaționale de asistență tehnică și financiară pentru realizarea scopului Domeniului pentru prevenirea torturii în locurile de detenție;
- h) coordonarea organizării campaniilor de informare, de educare și instruire în scopul prevenirii torturii și a pedepselor sau tratamentelor aplicate cu cruzime, inumane sau degradante;
- i) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Avocatul Poporului, în limitele legii.

Secțiunea a 3-a – Organizarea activității de prevenire a torturii și tratamentelor cu cruzime, inumane și degradante în cadrul locurilor de detenție

Art. 29⁴ - (1) Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție este organizat în Structura centrală și Structura teritorială.

(2) Structura centrală cuprinde și Centrul zonal București. Structura teritorială este constituită din 3 Centre zonale.

(3) Avocatul Poporului stabilește prin ordin locurile în care sunt amplasate Centrele zonale și județele care intră în aria de competență a acestora, precum și criteriile de selectare a personalului din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

(4) La desfășurarea activității de prevenire a torturii vor participa reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției drepturilor omului, selectate pe baza activității, de către Avocatul Poporului.

Art. 29⁵ - (1) Pentru desfășurarea activităților Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, la nivelul Structurii centrale, sunt cooptați și colaboratori externi de alte specialități decât cei angajați permanent, în baza unor contracte de prestări servicii. Colaboratorii externi sunt selectați de către Avocatul Poporului, pe baza propunerilor primite de la Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România, Societatea Sociologilor, Colegiul Național al Asistenților Sociali, sau de la alte asociații profesionale din care fac parte.

(2) Pe perioada îndeplinirii atribuțiilor, colaboratorii externi se supun îndatoririlor personalului instituției în ceea ce privește păstrarea confidențialității lucrărilor și a celorlalte reguli de disciplină internă ale instituției.

(3) În desfășurarea activităților specifice Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, membrii echipelor de vizitare sunt independenți.

Art. 29⁶ – (1) Pentru desfășurarea activităților Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, la nivelul structurii teritoriale, sunt cooptați și colaboratori externi de alte specialități decât cei angajați permanent, în baza unor contracte de prestări servicii. Colaboratorii externi de la nivel teritorial sunt selectați de către Avocatul Poporului, pe baza propunerilor primite de la Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România, Societatea Sociologilor, Colegiul Național al Asistenților Sociali, sau de la alte asociații profesionale din care fac parte.

(2) Dispozițiile art. 29⁵ alin. (3) se aplică în mod corespunzător și colaboratorilor externi cooptați la nivelul Structurii teritoriale.

Secțiunea a 4-a – Desfășurarea vizitelor în locurile de detenție

Art. 29⁷ - (1) Echipele de vizitare desfășoară vizite anunțate sau inopinate în locurile de detenție care intră sub incidența prezentei legi.

(2) Echipa de vizitare are în componența sa, cel puțin un medic, în funcție de specializarea necesară și un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale dintre cele prevăzute la art. 29⁴ alin. (4).

(3) Vizitele sunt desfășurate din oficiu, pe baza unui plan anual de vizitare, propus de adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și aprobat de către Avocatul Poporului ori inopinat, sau pe baza sesizării oricărei persoane sau a luării la cunoștință pe orice cale despre existența unei situații de tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante în cadrul unui loc de detenție.

(4) În vederea elaborării planului anual de vizitare, sunt avute în vedere cel puțin următoarele criterii:

- a) tipurile locurilor de detenție existente;
- b) repartizarea geografică a locurilor de detenție;
- c) sesizările primite asupra existenței unei situații de tortură ori tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante;

d) vulnerabilitatea cunoscută a anumitor tipuri de locuri de detenție;
e) rapoartele anterioare ale Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și ale celorlalte domenii de activitate din cadrul instituției.

Art. 29⁸ - (1) Instituțiile vizitate sunt obligate să pună la dispoziția reprezentanților echipei de vizitare, în condițiile legii, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente sau informații care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale.

(2) Conducerea locurilor de detenție vizitate este obligată să acorde asistență și să se întâlnească cu membrii echipei de vizitare, în vederea realizării scopului vizitei.

Art. 29⁹ - (1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, membrii echipei de vizitare pot avea întrevederi în condiții de confidențialitate cu orice persoană privată de libertate în cadrul instituției vizitate.

(2) La solicitarea membrilor echipei de vizitare, instituția vizitată este obligată să pună la dispoziție un loc adecvat pentru desfășurarea întrevederii.

(3) Întrevederile au loc doar cu acordul persoanei private de libertate sau a reprezentatului legal al acesteia și sunt confidențiale.

(4) La întrevedere nu pot participa reprezentanți ai locului de detenție, decât la solicitarea expresă a membrilor echipei de vizitare și doar în scopul asigurării protecției acestora. În acest caz, reprezentanții locului de detenție vor asigura numai supraveghere vizuală, cu respectarea confidențialității întrevederii.

(5) Numele și alte date personale ale persoanei intervievate nu pot fi făcute publice decât cu acordul scris prealabil al acesteia sau a reprezentantului legal al acesteia.

(6) Pentru desfășurarea întrevederilor cu persoane care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română se va asigura prezența unui interpret, costurile

interpretării fiind suportate din fondurile alocate activității Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

(7) Membrii echipei de vizitare pot solicita întrevederi cu orice altă persoană despre care apreciază că poate furniza informații pertinente, cu acordul acesteia.

Art. 29¹⁰ – Nicio persoană nu poate fi trasă la răspundere pentru informațiile comunicate membrilor echipei de vizitare.

Art. 29¹¹ - (1) Constatările rezultate în urma vizitelor sunt cuprinse într-un raport de vizită care, în cazurile în care sunt sesizate neregularități, este însoțit de recomandări motivate în vederea îmbunătățirii tratamentului și condițiilor persoanelor private de libertate și a prevenirii torturii și pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante.

(2) Raportul de vizită se întocmește de către membrii echipei de vizitare în termen de maxim 30 de zile de la data finalizării acesteia și este aprobat de Avocatul Poporului.

Art. 29¹² - (1) Instituția vizitată are obligația de a transmite în termen de 30 de zile un răspuns motivat privind propunerile și recomandările cuprinse în raportul de vizită, cu indicarea punctului de vedere față de cele constatate, a termenului motivat în care vor fi luate măsuri pentru conformarea cu conținutul acestora sau, dacă este cazul, a motivelor pentru care nu se poate conforma.

(2) Pentru motive întemeiate, termenul de 30 de zile prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit cu încă 30 de zile, cu aprobarea adjunctului Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

(3) În cazul în care instituția vizată nu se conformează, Avocatul Poporului sau, după caz, adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție va informa, asupra acestui aspect, autoritatea ierarhic superioară ori autoritatea administrației publice locale sau centrale care a emis autorizația de funcționare, în cazul locurilor de detenție private, și poate acționa potrivit prevederilor prezentei legi și ale

Regulamentului de organizare și funcționare al instituției Avocatului Poporului.

Art. 29¹³ - Raportul de vizită, precum și răspunsul motivat prevăzut la art. 29¹², atunci când acesta a fost transmis, sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizate de către acesta, a autorității ierarhice superioare ori autorității administrației publice locale sau centrale care a emis autorizația de funcționare, precum și a Avocatului Poporului, cu excepția acelor părți care privesc date personale ori informații clasificate.

Art. 29¹⁴ - (1) În cazurile în care se constată o încălcare a drepturilor omului prin tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante care produc un risc iminent de afectare a vieții sau sănătății unei persoane, se elaborează un raport preliminar în regim de urgență.

(2) Termenul pentru întocmirea și adoptarea raportului preliminar este de 3 zile și poate fi prelungit, pentru motive întemeiate cu încă 3 zile.

(3) Instituțiile vizate sunt obligate să se conformeze de urgență propunerilor și recomandărilor sau să formuleze un răspuns în condițiile prevăzute la art. 29¹² în termen de maxim 3 zile calendaristice.

Art. 29¹⁵ – Avocatul Poporului are obligația de a sesiza de îndată organele judiciare atunci când, în exercitarea atribuțiilor sale, constată existența unor indicii privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală.

Art. 29¹⁶ - (1) Adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție elaborează proiectul raportului anual privind activitatea domeniului, parte componentă a raportului anual al instituției Avocatul Poporului, pe care îl supune spre aprobare Avocatului Poporului.

(2) Raportul anual cuprinde analiza și concluziile vizitelor desfășurate pe parcursul aceluși an; propunerile și recomandările formulate; măsurile luate de autoritățile naționale cu privire la acestea; propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ în domeniul de activitate, precum și orice alte date sau informații

relevante pentru activitatea Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

(3) Raportul de activitate a Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție este parte componentă a Raportului anual pe care Avocatul Poporului îl prezintă în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului.

Secțiunea a 5-a - Menținerea legăturii cu Subcomitetul de prevenire a torturii

Art. 29¹⁷ – În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului sau după caz, adjunctul Avocatului Poporului pentru prevenirea torturii menține legătura cu Subcomitetul de prevenirea torturii, trimite acestuia informații și se întâlnește cu membrii acestuia.

Art. 29¹⁸ – Personalul de execuție de specialitate cu studii juridice și specialiștii pot beneficia de pregătire profesională și asistență tehnică din partea Subcomitetului de prevenire, în condițiile Protocolului opțional.

Art. 29¹⁹ - Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale activității de prevenire a torturii și a tratamentelor cu cruzime, inumane sau degradante se asigură de la bugetul de stat, iar fondurile destinate acestuia fac parte din bugetul instituției Avocatul Poporului.”

13. După articolul 33 se introduce un nou articol, art. 33¹, cu următorul cuprins:

„**Art. 33¹** – În cadrul instituției Avocatul Poporului se organizează, pe lângă domeniile de activitate, următoarele:

a) Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare, în subordinea directă a Avocatului Poporului, condus de un șef serviciu, care coordonează: Biroul contencios constituțional și recurs în

interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic și Biroul analiză acte normative, relații externe și comunicare.

b) Biroul financiar, salarizare și resurse umane și Biroul administrativ. Directorul coordonator îndrumă și răspunde de activitatea Biroului financiar, salarizare și resurse umane și Biroului administrativ.”

14. La articolul 36, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin.(3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Activitatea desfășurată de personalul de execuție de specialitate cu studii juridice în cadrul instituției Avocatul Poporului constituie vechime în specialitatea studiilor absolvite și în magistratură, în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 86 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3²) Personalul de conducere și execuție de altă specialitate decât cea juridică din cadrul instituției Avocatul Poporului beneficiază de vechime în specialitatea studiilor absolvite.”

15. La articolul 36, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Avocatul Poporului și adjuncții Avocatului Poporului care nu au domiciliu și nici locuință proprietate personală în municipiul București beneficiază, de la data numirii în funcție, de decontarea cheltuielilor de cazare și transport de la localitatea de domiciliu până la locul de muncă din municipiul București, în condițiile legii.”

Art. II. - (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Avocatul Poporului aprobă, prin ordin, noul stat de funcții și de personal al instituției.

(2) Prin derogare de la dispozițiile art. 34 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, personalul de execuție de specialitate care își desfășoară activitatea în cadrul instituției Avocatul Poporului, sau în cadrul birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului, poate trece la cerere, cu aprobarea Avocatului Poporului, în Structura centrală a Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție sau în Structura teritorială a Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

(3) În urma aprobării noului stat de funcții, Avocatul Poporului adoptă prin ordin, metodologia de promovare în funcții, grade sau trepte profesionale a personalului instituției și promovează, prin ordin, personal din cadrul instituției. Celelalte posturi vacante se ocupă prin concurs sau examen organizat în condițiile legii.

(4) Numărul de personal finanțat potrivit legii se suplimentează cu 8 posturi, dintre care: 1 adjunct al Avocatului Poporului, 4 angajați pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, 3 angajați la Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare.

(5) Asigurarea fondurilor necesare acestor modificări se va face cu data de 1 ianuarie 2015.

Art. III. - (1) Centrul zonal București preia în sfera sa de competență județele arondate biroului teritorial Slobozia, nefuncțional la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Până la 1 ianuarie 2015, dată la care devine funcțională schema completă de personal prevăzută de prezentul act normativ, activitatea privind prevenirea torturii este desfășurată de personalul de specialitate, existent la nivelul instituției Avocatul Poporului, inclusiv de cel de la nivelul birourilor teritoriale și de specialiști colaboratori.

Art. IV. - La articolul 24 alineatul (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 14 aprilie 2009, aprobată prin Legea nr. 227/2009, cu modificările și completările ulterioare, după litera f) se introduce o nouă literă, lit. g), cu următorul cuprins:

„g) achizițiile efectuate de către instituția Avocatul Poporului, în vederea realizării atribuțiilor ce îi revin ca urmare a înființării, în cadrul acestei instituții, a Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție.”

Art. V. - La articolul III alineatul (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 12 iunie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) organizate, în condițiile legii, la nivelul președintelui României, președintelui Senatului, președintelui Camerei Deputaților, primului-ministru, viceprim-ministrului, președintelui Curții Constituționale, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, președintelui Curții de Conturi, Avocatului Poporului, miniștrilor, miniștrilor delegați și celorlalți conducători ai instituțiilor și autorităților publice centrale și locale cu rol de ordonator principal de credite”.

Art. VI. – Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 277 din 15 aprilie 2014, cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă

numerotare.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul justiției
Robert Marius Cazanciuc

Ministrul afacerilor externe
Titus Corlățean

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne
Gabriel Oprea

Ministrul finanțelor publice
Ioana-Maria Petrescu

Ministrul delegat pentru buget
Liviu Voinea

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale
și persoanelor vârstnice
Rovana Plumb

Ministrul educației naționale
Remus Pricopie

Ministrul sănătății
Nicolae Bănicioiu

București, 26.06.2014
Nr. 48